

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Rezkovou Dřimalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2007, č. j. 4 Cad 110/2006 - 47,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce Mgr. Dagmar Rezkové Dřimalové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 1600 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) byl žalobci od 8. 3. 2004 přiznán starobní důchod v částce 2315 Kč měsíčně podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění, a podle článku 19 Smlouvy mezi ČR a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení č. 267/1997 Sb. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná vysvětlila, jak dospěla k celkové výši přiznaného starobního důchodu a závěrem uvedla, že tímto rozhodnutím realizuje rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2006, sp. zn. 1 Cad 14/2005.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, o níž rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 9. 2007, č. j. 4 Cad 110/2006 - 47, tak, že ji zamítl. V odůvodnění svého rozsudku městský soud uvedl, že žalobcovu námitku týkající se neprovedení úpravy jeho důchodu podle zákona o mimosoudních rehabilitacích neshledal důvodnou, s ohledem na to, že žalovaná byla při vydání svého rozhodnutí vázána stanoviskem Městského soudu v Praze vysloveným v rozsudku sp. zn. 1 Cad 14/2005 ze dne 7. 3. 2006, z něhož vyplynulo, že v tomto řízení nebyla prokázána žalobcova účast na mimosoudních rehabilitacích. Z dokazování provedeného v tomto řízení vyplývá, že žalobce obtížně sháněl zaměstnání v letech 1983 - 1989 a byl v období let 1983 - 1990 veden u odboru pracovních sil. Nebylo však prokázáno, že obtížné pracovní uplatnění bylo způsobeno politickou persekucí nebo postupem porušujícím obecně uznávaná lidská práva a svobody ve smyslu § 21 zákona o mimosoudních rehabilitacích. Žalobce nedoložil žádný doklad o tom, že by jeho pracovněprávní vztah skončil z těchto důvodů a nedoložil ani osvědčení organizace, u níž byl v pracovním vztahu, nebo jejího právního nástupce nebo ústředního orgánu, do jehož působnosti organizace náležela. Žalobce rovněž nedoložil rozhodnutí soudu, kterým by byla tato skutečnost určena. Žalobcem předložené dopisy předsedovi vlády a sdělení úřadu vlády, že se jimi budou zabývat, nejsou rovněž doklady, kterými by bylo možno doložit nároky podle zákona o mimosoudních rehabilitacích. Městský soud proto neshledal pochybení v postupu žalované při rozhodování o přiznání starobního důchodu. Uzavřel s tím, že žalovaná nemohla žalobcově žádosti o úpravu důchodu podle zákona o mimosoudních rehabilitacích vyhovět.

Pokud jde o žalobcovu námitku týkající se nezapočtení období od 1. 1. 1991 do 31. 12. 1992 odkázal městský soud na stanovisko, které vyslovil Městský soud v Praze v dřívějším rozsudku ve věci sp. zn. 1 Cad 14/2005, a to na skutečnost, že nebyla shledána tato námitka důvodnou, protože nebylo prokázáno, že žalobce byl v tomto období účasten na důchodovém pojištění. Žalobce nedoložil později žádný doklad o tom, že by tomu tak nebylo, nedoložil, že by byl za tuto dobu důchodově pojištěn. Pokud bylo vycházeno v napadeném rozhodnutí ze shora citovaného rozsudku městského soudu o neuznání této doby pojištění, postupovala žalovaná v souladu s tímto stanoviskem a nedopustila se žádného pochybení.

K žalobcově námitce vztahující se k nevyplacení státního příspěvku k důchodu ve výši 1000 Kč podle zákona č. 237/2004 Sb. městský soud uvedl, že se při posuzování této žalobní námitky nezabýval otázkou, zda žalobce má nebo nemá nárok na tento příspěvek k důchodu, a to z toho důvodu, že nebylo v rámci rozhodování o nároku na starobní důchod napadeným rozhodnutím o této dávce státního příspěvku rozhodováno. Městský soud dospěl k závěru, že nemůže při přezkumu napadeného rozhodnutí, které se týká jiného předmětu řízení (nároku na starobní důchodu) než nároku na státní příspěvek k důchodu, řešit otázku, která se netýká obsahu rozhodnutí napadeného žalobou. Městský soud přesto poukázal na ustanovení bodu 8 čl. XXIX zákona č. 237/2004 Sb., podle kterého nárok na výplatu příspěvku důchodci zaniká dnem 30. 6. 2005. Napadené rozhodnutí přitom bylo vydáno až dne 7. 8. 2006, tedy po zániku nároku na výplatu uvedeného příspěvku. Podle názoru městského soudu lze proto dát za pravdu zamítavému stanovisku žalované.

Městský soud s ohledem na uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že žalobcovy námitky nejsou důvodné, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel je toto názoru, že jak žalovanou, tak i městským soudem byl jeho nárok na úplné započtení a zhodnocení náhradních pojistných dob za období od 1. 8. 1983 do 30. 4. 1990 založených politickou persekucí stěžovatele vědomě nesprávně posouzen. Zejména z úředních postupů žalované do původního nepřiznání důchodové dávky, ale i později po vydání rozhodnutí soudem o splnění doby pojištění lze podle stěžovatele s určitostí dovodit účelovost, na kterou je poukazováno v žalobních návrzích. Pokud žalovaná tvrdí, že byla plně vázána právním názorem Městského soudu v Praze v rozsudku ze dne 7. 3. 2006, č. j. 1 Cad 14/2005 - 117, neplatí to právě pro možnost či povinnost započtení a zhodnocení veškerých náhradních dob pojištění za období výše uvedené, kteréžto má být posouzeno ve smyslu zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích. Přestože stěžovatel opakovaně žalované předložil důkazy o násilném ukončování pracovních vztahů v předmětné době a dne 9. 5. 2006 písemně žalované nabídl součinnost, žalovaná setrvala v úřední nečinnosti. V případě, že žalovaná nyní argumentuje tím, že stěžovatel žádným způsobem neprokázal účast na mimosoudních rehabilitacích ve smyslu zákona č. 87/1991 Sb., jedná se podle stěžovatele zcela jednoznačně o nepravdivý výrok. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na to, že z práva důchodového pojištění v praxi realizovaného žalovanou vyplývá, že v daném případě lze tzv. „povinný důkaz“ nahradit i jiným způsobem (např. listinným důkazem orgánu státní správy, k události se vztahující písemnosti, svědeckou výpovědí apod.). Toto stěžovatel také učinil. K otázce nároku na státní příspěvek k důchodu ve výši 1000 Kč stěžovatel uvedl, že na uvedený příspěvek mu vznikl nárok k 8. 3. 2004. Není vinou stěžovatele, že mu důchodová dávka byla přiznána až rozhodnutím ze dne 7. 8. 2006, a to až na základě stěžovatelem podané žaloby proti rozhodnutí žalované a vydání rozsudku ve věci sp. zn. 1 Cad 14/2005. V případě, že by žalovaná postupovala v souladu se zákonem, nemohlo by tak dojít k marnému uplynutí lhůty pro vyplacení tohoto příspěvku dnem 30. 6. 2005. Stěžovatel se dále pozastavuje i nad tím, že městský soud konstatoval, že se nezabýval tím, zda stěžovatel má či nemá nárok na státní příspěvek k důchodu, protože mu to v rámci rozhodování nepřislušelo, a však současně dal za pravdu žalované, resp. jejímu zamítavému stanovisku, co se týká nároku na výplatu státního příspěvku k důchodu. K nezapočtení samostatné výdělečné činnosti v období od 1. 1. 1991 do 31. 12. 1992 stěžovatel uvedl, že nemohl prokázat účast na důchodovém pojištění v tomto období, a to z toho důvodu, že se jedná o období dvanácti let zpětně, co stěžovatel ukončil svoji podnikatelskou činnost a tudíž dle příslušných účetních povinností byla provedena skartace dokladů účetním a daňovým poradcem. Protože se stěžovatel jistě na důchodovém pojištění, jakožto osoba samostatně výdělečně činná, účastnil měsíčními platbami ve výši 100 Kč, má tak stěžovatel za to, že toto musí mít žalovaná zaevidováno. V případě, že tomu tak není, nelze než konstatovat, že se jedná o stejný nesoulad v evidenci žalované, který se již projevil i dohledáváním jiných dob pojištění v případě stěžovatele v minulosti. Konečně stěžovatel poukázal i na rozpor v odůvodnění rozsudku městského soudu, kde se uvádí, že stěžovatel ohledně politické pracovněprávní diskriminace soudu předložil jako důkaz pouze dopis předsedovi vlády ČR ze dne 9. 9. 1996, odpověď vedoucího úřadu vlády se sdělením, že

dopis byl přijat a že bude posuzován obsah stěžovateli žádosti, a dále dopis ze dne 18. 9. 2000 adresovaný dalšímu předsedovi vlády ČR a sdělení úřadu vlády o jeho převzetí s tím, že jiné doklady nebyly stěžovatelem předloženy, zatímco stěžovatel ve skutečnosti předložil soudu také množství dalších listinných důkazů (celkem jedenáct), které relevantně potvrzují jeho pracovní persekuci.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a pro tyto důvody je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadené rozhodnutí městského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti opakuje námitky, které uplatnil již v řízení před městským soudem a s nimiž se městský soud podrobně zabýval, přičemž ani jednu z těchto námitek neshledal důvodnou. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s vyčerpávajícím a výstižným posouzením jednotlivých žalobních námitek stěžovatele městským soudem a pro stručnost na odůvodnění městského soudu odkazuje. K věci dále dodává:

Stěžovatel se především domáhá toho, aby doba mezi lety 1983 - 1990, kdy nebyl zaměstnán, byla mu uznána za dobu zaměstnání ve smyslu § 24 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích. K tomu, aby uvedená doba byla takto hodnocená, bylo na stěžovateli, aby předložil osvědčení organizace, u níž došlo ke skončení pracovního poměru z důvodů uvedených v § 21 zákona č. 87/1991 Sb., případně soudní rozhodnutí, že důvodem skončení pracovního vztahu byly okolnosti uvedené v § 21 (§ 22 zákona č. 87/1991 Sb.). Stěžovatel však nepředložil ani osvědčení organizace a ani rozhodnutí soudu, z něhož by vyplynulo, že důvodem skončení pracovního poměru byly okolnosti uvedené v § 21 zákona č. 87/1991 Sb. Z obsahu spisu sp. zn. 1 Cad 14/2005 Městského soudu v Praze přitom vyplývá, že stěžovatel podle svého tvrzení podal u soudu návrh na určení, že důvodem skončení pracovního poměru byly okolnosti uvedené v § 21 zákona č. 87/1991 Sb., tuto svoji žalobu však vzal zpět, takže řízení bylo zastaveno. Stěžovatel přitom nevysvětlil, z jakého důvodu vzal svoji žalobu zpět. K tomu lze uvést, že ke zpětvzetí žaloby žalobce zpravidla přistupuje z toho důvodu, že je jeho nároku uplatněném v žalobě žalovanou stranou vyhověno (k tomu však v případě stěžovatele zcela evidentně nedošlo), případně z toho důvodu, že sezná, že jeho žaloba nemůže mít naději na úspěch. Uvedené osvědčení vydané organizací, případně rozhodnutí soudu nelze nahradit jiným způsobem, zejména nelze na správním orgánu požadovat, aby prováděl dokazování k posouzení, zda důvodem skončení pracovního poměru byly okolnosti uvedené v § 21 zákona o mimosoudních rehabilitacích, jak se stěžovatel mylně domnívá.

V případě nevyplacení státního příspěvku k důchodu ve výši 1000 Kč městský soud především správně uvedl, že se nezabýval otázkou, zda stěžovatel má nebo nemá nárok na příspěvek k důchodu, a to z toho důvodu, že nebylo v rámci rozhodování o nároku na starobní důchod napadeným rozhodnutím o této dávce státního příspěvku rozhodováno. Městský soud se pak pouze nad rámec vyjádřil k tomu, zda stěžovateli nárok na výplatu příspěvku vznikl či nikoliv. Se stěžovatelem lze dále souhlasit potud, že kromě dvou písemností výslovně zmíněných v odůvodnění napadeného rozsudku předložil soudu ještě písemnosti další. Z žádné z předložených písemností však nevyplývá, že by ke skončení pracovního poměru stěžovatele v letech 1983 - 1989 došlo z důvodů uvedených v § 21 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb.

Nejvyšší správní soud tudíž neshledal důvodnost žádného z uplatněných důvodů v kasační stížnosti stěžovatele, kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Městským soudem ustanovená zástupkyně stěžovatele uvedla, že ve věci uskutečnila tři úkony právní služby. Nejvyšším správním soudem byla přiznána odměna za dva úkony, a to za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a za doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb). Odměna za účtovanou další konzultaci se stěžovatelem dne 23. 4. 2008 nebyla přiznána z toho důvodu, že zástupkyně stěžovatele netvrdí, že by tato další porada přesahovala jednu hodinu, což je podmínkou přiznání odměny za uvedený úkon ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) uvedené vyhlášky. Společně s paušální částkou 300 Kč za každý úkon právní služby (§13 odst. 3 vyhlášky) byla ustanovené zástupkyni přiznána celková odměna ve výši 1600 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu